

SOTAORVOILLE KUNNIANOSOITUS VALTIOVALLALTA

KESKUSTELUA SOTAORPOTUNNUKSESTA

**MINISTERI PAULA RISIKKO KAAATUNEITTEN OMAISTEN HENGELLISILLÄ JA
KULTTUURIPÄIVILLÄ
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TIEDOTE 29.9.2013 klo 13**

Sosiaali- ja terveysministeriö
29.9.2013 13.00

Tiedote

Ministeri Risikko luovutti kunnianosoituksen sotaorvoille

"Valtiovalta haluaa osoittaa kunnioituksensa Suomen sodissa vuosina 1939-1945 isänsä ja/tai äitinsä menettäneiden sotaorpojen arvokkaasta uhrauksesta isänmaamme puolesta", sanoi sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko luovuttaessaan valtiovallan kunnianosoituksen Kaatuneitten Omaisten Liitolle 29. syyskuuta Jämsässä.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja sotaorpoja edustava Kaatuneitten Omaisten Liitto ovat käyneet viime vuosien aikana aktiivisesti keskustelua tavasta, jolla valtiovalta voisi tukea liittoa sotaorporekisterin laatimisessa ja tunnuksen hankkimisessa.

Valtioneuvosto päätti tämän vuoden Raha-automaattiyhdistyksen avustusten jaossa kohdentaa Kaatuneitten Omaisten Liitolle 98 000 euroa sotaorporekisterin kokoamiseen ja sotaorpotunnuksen antamiseen.

Tarkoitus on, että Kaatuneitten Omaisten Liitto jakaa kaikille rekisteröityneille sotaorvoille todisteen heidän asemastaan sotaorpona. Liitto ja sotaorpoyhdistykset ovat tehneet viime vuosina paljon työtä kerätessään tietoja sotaorporekisteriin ja tuodessaan muutenkin sotaorpojen asemaan liittyviä kysymyksiä päättäjien tietoon.

"Olen ylpeä, että saan tänään olla luovuttamassa tätä kunnianosoitusta sotaorvoille. Sotaorvot kokivat kovan kohtalon ja ovat kantaneet sodan jättämää raskasta taakkaa mukanaan koko elämänsä. Kiitos selviytymisestäänne ja elämäntyöstänne Suomen hyväksi", ministeri Risikko sanoi.

Lisätietoja

ministeri Paula Risikko, p. 050 5113107

Hengelliset ja Kulttuuripäivät Jämsässä

Lämpimät kiitokset Jämsän Hengellisille ja kulttuuripäiville osallistuneille!
Sotaorvoille valtiovallan tunnustusta / Mediatiedote

Sotaorvoille valtiovallan tunnustusta / Mediatiedote

Kaatuneitten Omaisten Liitto ry:n Hengelliset ja kulttuuripäivät vietettiin 28.- 29. syyskuuta Jämsässä. Päiviä on vietetty jo vuodesta 1957 alkaen. Järjestelyistä vastasi tänä vuonna Keski-Suomen Sotaorvot ry yhdessä liiton kanssa. Kaksipäiväiseen tapahtumaan oli saapunut runsaat 400 vierasta edustaen sotaaleskien, sotaorpojen ja kaatuneitten omaisten yhdistyksiä ympäri Suomen.

Lauantain ohjelma koostui konsertista ja iltahartaudesta, sunnuntaina juhlayleisö kokoontui jumalanpalvelukseen Jämsän kirkkoon sekä pääjuhlaan.

Juhlapuhujaksi saapui ministeri **Paula Risikko**, joka toi juhlayleisölle kauan kaivatun uutisen, valtiovallan kunnianosoituksen sotaorvoille.

" Valtiovalta haluaa osoittaa kunnioituksensa Suomen sodissa vuosina 1939 - 1945 isänsä ja/tai äitinsä menettäneiden sotaorpojen arvokkaasta uhrauksesta isänmaamme puolesta. Olen ylpeä, että saan tänään olla luovuttamassa tätä kunnianosoitusta sotaorvoille. Sotaorvot kokivat kovan kohtalon ja ovat kantaneet sodan jättämää raskasta taakkaa mukanaan koko elämänsä. Kiitos selviytymisestäänne ja elämäntyöstänne Suomen hyväksi", sanoi sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko luovuttaessaan valtiovallan kunnianosoituksen Kaatuneitten Omaisten Liitolle.

Liiton puheenjohtaja, rehtori **Mauri Niskakoski** totesi kiitospuheessaan ministerille, sotaorpojen pitkäaikaisen unelman nyt toteutuneen.

Kaatuneitten Omaisten Liitto yhdessä sotaorvoyhdistysten kanssa koostaa sotaorporekisteriä. Valtioneuvosto on kohdentanut tänä vuonna Raha-automaattiyhdistyksen avustuksen sotaorporekisterin kokoamiseen, kehittämiseen ja sotaorpotunnuksen antamiseen.

Kaatuneitten Omaisten Liitto ry on valtakunnallinen keskusjärjestö, johon kuuluu 71:n paikallisyhdistyksen kautta n. 11.000 henkilöjäsentä. Liiton tarkoituksena on edistää kaatuneitten omaisten yhteistoimintaa ja tukea jäsenyhdistystensä henkilöjäsenten virkistys- ja kuntoutustoimintaa. Liitto vaalii sodissa kaatuneiden ja sodan olosuhteissa henkensä menettäneiden muistoa. Kaatuneitten Omaisten Liitto ry täyttää 70 vuotta vuonna 2015.

Lisätietoja:

Puheenjohtaja Mauri Niskakoski, 040 558 7662

Toiminnanjohtaja Jarmo Hietanen, 02 258 8790

Kotimaa 30.9.2013 klo 11:03 | päivitetty 30.9.2013 klo 11:07

Sotaorvot saavat oman merkin

Suomen Sodissa isän ja/tai äidin menettäneet ovat saamassa oman sotaorpo-merkin. Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikon (kok.) mukaan kaikille Kaatuneitten omaisten liiton sotaorporekisteriin kirjautuneille lähetetään rintamerkki sekä kopio valtiovallan sotaorvoille antamasta kunnianosoituksesta.

 2 henkilöä suosittelee tätä. Rekisteröidy ja näe, mitä kaverisi suosittelevat.

Sotaorvot saavat merkin. Veteraani-statukseen verrattavaa tunnusta ei voida jakaa, sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko (kok.) sanoo. Kuva: Jyrki Lyytikä / YLE

Risikko luovutti kunnianosoituksen Kaatuneitten omaisten liitolle sunnuntaina Jämsässä. Kunnianosoituksen ovat allekirjoittaneet Risikko sekä pääministeri Jyrki Katainen (kok.).

Merkin kautta sotaorvot saavat Risikon mukaan sen tunnustetun aseman, mitä he ovat toivoneet.

Ei etuisuuksia

Sotaorvot on vuosia pyrkineet saamaan myös veteraanien asemaan verrattavissa olevan tunnuksen. Sen kautta he voisivat saada esimerkiksi kotiapua ja kuntoutusta veteraanien tapaan.

Risikon mukaan tällaista tunnusta valtiolta ei voi tässä taloustilanteessa antaa. Sotaorvot eivät Risikon mukaan ole ainoa uusi ryhmä, joka hakee vastaavaa statusta.

Risikko korostaa, että Kaatuneitten omaisten liiton ensisijainen tavoite oli, että sotaorpojen asema tunnustetaan, ja se toteutuu nyt annetulla kunnianosoituksella ja sotaorpo-merkillä.

Kotimaa 30.9.2013 klo 10:22 | päivitetty 30.9.2013 klo 11:04

Sotaorvoille kunnianosoitus valtiovalalta

Suomen sotaorvot ovat saaneet valtiovalalta kunnianosoituksen. Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko (kok.) luovutti Jämsässä sunnuntaina kunnianosoituksen sotaorpoja edustavalle Kaatuneitten omaisten liitolle.

 Suosittelen

1 henkilö suosittelee tätä. [Rekisteröidy](#) ja näe, mitä kaverisi suosittelevat.

Kunnianosoitus annettiin Suomen sodissa vuosina 1939-1945 isänsä ja/tai äitinsä menettäneiden sotaorpojen arvokkaasta uhrauksesta isänmaan puolesta.

- Olen ylpeä, että saan tänään olla luovuttamassa tätä kunnianosoitusta sotaorvoille. Sotaorvot kokivat kovan kohtalon ja ovat kantaneet sodan jättämää raskasta taakkaa mukanaan koko elämänsä. Kiitos selviytymisestäänne ja elämäntyöstänne Suomen hyväksi, Risikko sanoi tilaisuudessa.

Kaatuneitten omaisten liitto on vuosia pyrkinyt saamaan sotaorvoille oman tunnuksen. Liitto on koonnut rekisterin todennetuista sotaorvoista. Työhön on saatu Raha-automaattiyhdistyksen avustusta vajaat 100 000 euroa.

Kaikille rekisteröityneille sotaorvoille halutaan jakaa todiste sotaorvon asemasta.

LUE MYÖS

[Sotaorvot toiveikkaana omasta tunnuksesta](#) 28.3.2012

[Sotaorpouden tuska lievittyy puhumalla](#) 19.4.2012

Marjukka Talvitie
Yle Lappi

Lappi 28.3.2012 klo 14:42 | päivitetty 21.4.2012 klo 4:04

Sotaorvot toiveikkaana omasta tunnuksesta

Suomen sotaorvot saattavat vihdoinkin saada kauan kaipaamansa tunnuksen. Kaatuneitten omaisten liiton toiminnanjohtaja Leena Mankkinen uskoo, että päätös tunnuksesta saadaan tänä vuonna.

 Suosittelen

 Rekisteröidy ja näe, mitä kaverisi suosittelevat.

Sotaorpo-yhdistykset ympäri maata ovat kahden vuoden ajan keränneet tietoja sotaorvoista ja rekisteriin on kertynyt liki 16 000 todennettua sotaorpoa. Mankkisen mukaan yhdistyksissä tehty suuri työ on vihdoin kantamassa hedelmää.

- Kyllä meille on tätä luvattu niin monelta suunnalta viimeisen kahden vuoden aikana. Kyllä sitten menee usko ja luotto ihan kokonaan poliittisiin päättäjiin, jos ei tätä asiaa saada ratkaistua, Mankkinen sanoo.

Mankkisen mukaan tunnuksella on suuri merkitys sotaorvoille.

- Se on valtavan merkityksellinen asia. Täällä toimistollakin on käynyt sellaisia sotaorpoja, jotka itkua tiristäen ovat sanoneet, että tämän he haluavat tehdä, kun ovat joutuneet 60-70 vuotta vaikenemaan tästä asiasta.

Sotaorpouteen liittyy monella kipeitä asioita.

- Nämä ihmiset tuntevat, että heitä on syrjitty ja heidän asioitaan on pidetty pimennossa. Tämä on heille tavallaan henkinen tunnustus, Mankkinen sanoo.

Tunnuksen myötä sotaorvoille voitaisiin myös myöntää asuinkunnissaan pieniä etuja kuten ilmainen pysäköinti. Sotaorvot voisivat tulevaisuudessa saada myös esimerkiksi kuntoutustukea veteraanien tapaan.

Eläkkeet pelastivat kodin

Lapissa sotaorvot ovat järjestäytyneet yhdistykseksi 10 vuotta sitten. Yhdistykseen kuuluu noin 500 jäsentä ja he ovat iältään 70-90 vuoden väliä.

Yhdistyksessä toimivat muun muassa rovaniemeläiset Eeva Yliniemi ja Helena Lehtonen. Helena Lehtonen oli 3,5-vuotias, kun hänen isänsä kaatui vuonna 1944.

- Meitä jäi kolme lasta ja äiti oli 23-vuotias jäätyään leskeksi, Lehtonen kertoo.

Evakkoreissun jälkeen perhe rakensi kodin jälleenrakennuslainalla. Yllättäen kunta vaati maksamaan lainan välittömästi takaisin. Tuolloin avuksi tulivat sotaorvoiksi jääneiden lasten eläkkeet.

- Äiti sanoi, että oli Jumalan siunaus, että oli taannehtivasti maksettu sotaorvoille eläkettä. Hän sai niillä maksettua talon, Lehtonen muistelee.

Eeva Yliniemi ei ollut vielä syntynyt, kun hänen isänsä kaatui.

- Olen syntynyt helmikuussa, kun isä oli kuollut joulukuussa eli neljä kuukautta sen jälkeen. Meitä oli kolme lasta. Äiti oli leskenä seitsemän vuotta ja meni sitten uudelleen naimisiin, Yliniemi kertoo.

Vaikka isä ei ollut läsnä, Yliniemi näki hänestä unta.

- Hän tuli takaisin aina sotilaspuvussa.

Lähteet: Yle Lappi/ Marjukka Talvitie

Sotaorvot saivat kaivattua tunnustusta

Sotaorvot toivovat hammashoitoa, kuntoutusta ja muita samoja etuja kuin veteraanit

Jorma Palovaara HS

Tallennettu

Jaa artikkeli

A+

JUHANI NIIRANEN HS

Espoolainen Paavo Kohtala kertoo huoltojoukoissa palvelleen isänsä Yrjö Kohtalan kuolleen talvisodassa. Isän kuva on otettu ennen sotaa.

Ministeri Riskko luovutti hiljattain valtion kunnianosoituksen sotaorvoille.

Vanhemman menettäminen sodassa on ollut kymmenilletuhansille suomalaislapsille kipeä asia. Monet ovat halunneet puhua lapsuuden kokemuksistaan vasta nyt vanhoilla päivillään.

"Isäni sai kranaatin sirpaleen selkään viedessään Taipaleella muonitusta ja aseita eturintamaan. Hän haavoittui, mutta onneksi hevonen ei saanut osumaa, vaan lähti vetämään isää reessä takaisin kotirintamalle päin", kertoo Uudenmaan sotaorpojen yhdistyksen puheenjohtaja Paavo Kohtala.

Elossa olevista sotaorvoista kerätään rekisteriä. Sotaorvoilla ei ole ollut samanlaista asemaa kuin esimerkiksi sotaveteraaneilla.

Jorma Palovaara HS

Tallennettu

Jaa artikkeli

A+

KAATUNEITTEN omaisten liitto kokoaa parhaillaan rekisteriä sotaorvoista, jotta he saisivat tunnustusta sodasta seuranneelle kärsimykselleen. Sotaorpojen yhdistyksillä ei ole ollut samanlaista tunnustettua asemaa kuin sotaveteraaneilla tai -leskillä.

Paavo Kohtalan isä, **Yrjö Kohtala**, kuoli vammoihinsa Hämeenlinnan sotilassairaalassa. Paavo Kohtalan äiti ehti vielä nähdä isän ennen kuolemaa.

"Isän kuollessa olin kaksi ja puolivuotias. Minulla on vain yksi muistikuva isästäni. Äitini on kertonut, että isällä oli hyvät unenlahjat. Syötyään isän pää alkoi jo nyökkymään ruokapöydän ääressä."

Sodan jälkeen monen isäntömän perheen toimeentulo oli vaikeaa. Paavo Kohtalan äiti, **Taimi Kohtala**, pikakoulutettiin asemamieheksi, joiden työnä oli nostella painavaa lastia junista. Työpaikan ainoana naisena hän jaksoi rankkaa työtä kolme vuotta. Elantoa saatiin myös äidin kutomista kankaista.

SOTAORPOJEN yhdistysten jäsenet ovat eläkeiässä. Yhdistystoiminta tarjoaa seuraa ja yhteistä tekemistä kuten matkailua, teatterissa käyntiä ja juhlia.

Paavo Kohtala haluaisi, että rekisterillä sotaorvoille saataisiin myös yhteiskunnan tukea esimerkiksi hammashuoltoon ja muuhun kuntouttamiseen.

TÄLLAISTA sosiaali- ja terveysministeri **Paula Risikko** (kok) ei ole ko.
kuitenkaan sotaorvoille luvannut. Hän luovutti Kaatuneitten omaisten liitolle kunnianosoituksen valtiovallan puolesta ja kiitti orpoja selviytymisestä ja elämäntyöstä sunnuntaina pidetyssä tilaisuudessa Jämsässä.

Paavo Kohtala lähetti Risikolle 2010 kirjeen, jossa hän kyseli yhteiskunnallisen tuen perään.

"Valtioneuvosto on linjannut viime vuosien aikana, että ei ole enää tarkoituksenmukaista 65 vuotta sotien päättymisen jälkeen laajentaa perinteisten veteraanietuuksien saajien piiriä uusille ryhmille. Heidän nykyistä asemaansa parannetaan tehokkaimmin yleisillä vanhustenhuollon toimenpiteillä", vastasi silloinen peruspalveluministeri Risik-

Sotaorvon isäni alkoholismi varjosti lapsuuttani

SOTAORVON LAPSI

Tallenna

Jaa artikkeli ▾

A+

Kotimaansivun jutussa (HS 2. 10.) kirjoitettiin, että elossa olevista sotaorvoista ollaan keräämässä rekisteriä.

Olen sotaorvon lapsi. Isoisäni kuoli vuonna 1940. Isäni lähetettiin Ruotsiin isovanhempieni ainoana lapsena. Isäni sai Ruotsista hyvän perheen, jossa häntä rakastettiin. Isoäitini kävi myös tapaamassa isääni Ruotsissa.

Sodan loputtua isoäitini halusi poikansa takaisin Suomeen, vaikka ruotsalaisperhe olisi hänet mielellään pitänyt. Elämä Suomessa oli vaikeaa pelkästään ruoan ja muiden puutteiden vuoksi. Isäni joutui kiusatuksi vajavaisen suomen kielen takia.

Isoäitini oli mennyt uusiin naimisiin ja saanut lapsen. Isäpuoli kohteli isääni henkisesti kaltoin. Murrosikäisenä isäni asui kellareissa ja teki päätöksen lähteä merille. Isoäitini antoi tähän isäpuolelta salaa siu-

nauksensa.

Maailmalta tultuaan isäni sai itselleen ammatin, mutta asui kadulla ja löysi pullon. Isäni päihdeongelmat leimasivat koko lapsuuttani. Muistan usein istuneeni keittiössä savupilven keskellä, kun isäni joi ja poltti ketjussa tupakkaa. Usein hän itki isäänsä. Sitä ihmistä, jota ei ollut nähnyt kuin alle kolme vuotta elämästään.

Isäni päihdeongelma loi varjonsa lapsuuteeni. Häpesin perhettäni enkä kutsunut ystäviäni kotiin. Isäni saamat aggressiokohtaukset pelottivat.

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko (kok) totesi HS:n kirjoituksessa, että yleiset vanhushuollon toimenpiteet riittävät tällä hetkellä sotaorvoille. Koen sen loukkaavaksi, kun tietää nykyisten palvelujen riittämättömyyden. Sotaorpojen tilanteeseen olisi tullut puuttua jo ➔

SOTAORVON LAPSI

kauan sitten tukemalla heitä muun muassa siten, että he olisivat saaneet riittävästi mielenterveyspalveluja. Tällöin olisi säästytty monelta murheelliselta tarinalta.

Sotaorpous ei ole vain sotaorvon asia, vaan se vaikuttaa vielä useita sukupolvia eteenpäin.

Sotaorvon lapsi

Julkaisemme kirjoituksen poikkeuksellisesti nimimerkillä.